

Minister Zdrowia

DLD.050.45.2025.CP
Warszawa, 24 września 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 11775 Poseł Doroty Łobody w sprawie udzielania zamówień na świadczenia zdrowotne, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 - 3 ustawy o działalności leczniczej¹, zwanej dalej: „ustawą o działalności” podmiot leczniczy spełniający przesłanki określone w art. 4, art. 5 ust. 1 i art. 6 ustawy Prawo zamówień publicznych², zwany dalej: "udzielającym zamówienia", może udzielić zamówienia na udzielanie w określonym zakresie świadczeń zdrowotnych, zwanego dalej: "zamówieniem", podmiotowi wykonującemu działalność leczniczą lub osobie legitymującej się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub określonej dziedzinie medycyny, zwanym dalej "przyjmującym zamówienie".

Przedmiot zamówienia nie może wykraczać poza rodzaj działalności leczniczej lub zakres świadczeń zdrowotnych wykonywanych przez przyjmującego zamówienie, zgodnie z wpisem do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą, o którym mowa w art. 100 ustawy o działalności. Udzielenie zamówienia następuje w trybie konkursu ofert, zgodnie z art. 26 ust. 3 wskazanej ustawy. Lekarz, lekarz dentysta, pielęgniarka, położna, fizjoterapeuta oraz diagnosta laboratoryjny są osobami uprawnionymi na podstawie odrębnych przepisów, tj. ustaw regulujących wykonywanie tych zawodów.

Jak wskazano powyżej z art. 26 ust. 2 ustawy o działalności wynika, że rodzaj działalności leczniczej lub zakres świadczeń zdrowotnych wykonywanych przez przyjmującego zamówienie musi być zgodny z wpisem do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą (zwanego dalej: „RPWDL”). W myśl art. 100 ustawy o działalności wpis do RPWDL może uzyskać podmiot, który zamierza wykonywać działalność leczniczą jako podmiot leczniczy. Czytając literalnie ten przepis można byłoby zatem uznać, że jedynie podmioty lecznicze mogłyby być przyjmującym zamówienie, bowiem art. 100 ustawy o działalności odnosi się tylko do nich. Jednocześnie wykluczałoby to osoby wykonujące działalność leczniczą w formie praktyki zawodowej mimo tego, że są pośrednio wymienione w art. 26 ust. 1 ustawy o działalności jako podmioty wykonujące działalność leczniczą. Stosownie bowiem do art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy o działalności podmiot wykonujący działalność leczniczą to podmiot leczniczy, o którym mowa w art. 4 ustawy o działalności oraz lekarz, pielęgniarka, fizjoterapeuta lub diagnosta laboratoryjny wykonujących zawód w ramach działalności leczniczej jako praktykę zawodową, o której

¹ Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2025 poz. 450, ze zm.).

² Ustawa z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 132, ze zm.).

mowa w art. 5 ustawy o działalności. Literalnie czytając powyższe przepisy, również wszystkie inne osoby legitymujące się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub określonej dziedzinie medycyny byłyby wykluczone z możliwości przewidzianych w art. 26 ust. 1 ustawy o działalności, chyba że prowadzą podmiot leczniczy. W takiej sytuacji jednak niepotrzebne byłoby wymienienie takiej kategorii osób w art. 26 ust. 1 ustawy o działalności. Dodatkowo ustawa nie określa kim jest osoba legitymująca się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub określonej dziedzinie medycyny. W art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o działalności określono jedynie, że należy ona do kategorii osób wykonujących zawód medyczny, obok osoby uprawnionej na podstawie odrębnych przepisów do udzielania świadczeń zdrowotnych. Wydaje się zatem, że ustawodawca rozróżnił te dwie kategorie osób wykonujących zawód medyczny.

W doktrynie wskazuje się, że „...na tle przytoczonej definicji wątpliwości budzi drugie ze wskazanych kryteriów, nie wiadomo bowiem, na czym polega „legitymowanie się nabyciem fachowych kwalifikacji”. W szczególności sporne jest, czy status zawodowy osoby je posiadającej powinien wynikać z przepisów prawa, a jeśli tak, to w jakim zakresie. Tym samym zastosowane w powołanej definicji kryteria nie pozwalają na sformułowanie precyzyjnego katalogu zawodów medycznych oraz wymogów stawianych osobom je wykonującym.” Aktualnie wskazówką do określenia katalogu takich osób może być art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy o niektórych zawodach medycznych³ - na podstawie art. 17 i 18 należy uznać, że osoby te mają prawo do udzielania świadczeń opieki zdrowotnej. Stosownie natomiast do art. 5 pkt 34 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych⁴ świadczenie opieki zdrowotnej to świadczenie zdrowotne, świadczenie zdrowotne rzeczowe i świadczenie towarzyszące. Dopuszczalne wydaje się zatem przyjęcie, że każda osoba uprawniona na podstawie odrębnych przepisów do udzielania świadczeń zdrowotnych to jednocześnie osoba legitymująca się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub w określonej dziedzinie medycyny

W przywołanych w interpelacji wynikach kontroli Najwyższej Izby Kontroli wskazano, że „do kategorii osób legitymujących się nabyciem fachowych kwalifikacji należą m.in. asystentki dentystyczne, dietetycy, higieniści dentystyczni, logopedzi, masażyści, opiekunowie medyczni, ortoptycy, protetycy słuchu, psychoterapeuci, technicy elektroradiolodzy, technicy ortopedzi, i terapeuci zajęciowi.” Częściowo zatem katalog ten pokrywa się z katalogiem zawodów określonym w ustawie o niektórych zawodach medycznych. Dodatkowo stwierdzono, że „obok podmiotów wykonujących działalność leczniczą, przyjmującym zamówienie może być osoba legitymująca się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub określonej dziedzinie medycyny. Ustawa nie wymienia konkretnych zawodów, które należy zaliczyć do tej kategorii. W słowniku ustawowym osoby legitymujące się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub w określonej dziedzinie medycyny zostały zaliczone, razem z osobami uprawnionymi na podstawie odrębnych przepisów do udzielania świadczeń zdrowotnych, do kategorii osób wykonujących zawód medyczny. Oznacza to, że osoby legitymujące się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub w określonej dziedzinie medycyny to osoby inne niż uprawnione na podstawie odrębnych przepisów do udzielania świadczeń zdrowotnych”. Z powyższego NIK wywiódł, że „zamówienia na udzielanie świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie (tj. art. 26 ustawy o działalności) można bowiem udzielić jedynie podmiotowi wykonującemu działalność leczniczą lub osobie legitymującej się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie, lub określonej dziedzinie

³ Ustawa z dnia 17 sierpnia 2023 r. o niektórych zawodach medycznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1972, ze zm.)

⁴ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146, ze zm.)

medycyny. Osoby, którym udzielono przedmiotowych zamówień, nie wykonywały działalności leczniczej w rozumieniu przepisów ustawy o działalności leczniczej, nie prowadziły działalności gospodarczej. Nie zaliczały się więc do kategorii podmiotów wykonujących działalność leczniczą, ani do kategorii osób legitymujących się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub określonej dziedzinie medycyny. W takiej sytuacji nie było możliwe zawarcie z tymi osobami umowy o udzielanie świadczeń zdrowotnych w trybie wskazanym w art. 26 ustawy o działalności leczniczej”. Powyższa wykładnia NIK ma jednak wady, w szczególności przy interpretacji przywołanych przepisów wzięto pod uwagę jedynie ich literalne brzmienie, bez uwzględnienia kontekstu i w konsekwencji wykładni systemowej i celowościowej. Należy bowiem wskazać, że każda osoba uprawniona na podstawie odrębnych przepisów do udzielania świadczeń zdrowotnych jest jednocześnie osobą, która cechuje się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub określonej dziedzinie medycyny. Dodatkowo z wykładni celowościowej wynika, że zamierzonym zabiegiem ustawodawcy było dopuszczenie do konkursów jak najszerszej kategorii osób wykonujących zawody medyczne, bowiem wyeliminowano konieczność dysponowania lokalem oraz aparaturą i sprzętem medycznym odpowiadającymi wymaganiom przewidzianym dla zakładów opieki zdrowotnej oraz spełniania warunków określonych w przepisach o działalności gospodarczej (por. art. 35 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej).

W literaturze wskazano w zakresie osób legitymujących się nabyciem fachowych kwalifikacji, że „do tak zdefiniowanego grona osób legitymujących się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub określonej dziedzinie medycyny możemy zaliczyć lekarza, dentystę, pielęgniarkę, położną nieprowadzących praktyki zawodowej, tzn. niewykonyjących działalności leczniczej”⁵.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Tomasz Maciejewski
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/

⁵ T. Zimna, 2.2. Przyjmujący zamówienie na świadczenia zdrowotne [w:] Zawieranie umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, Warszawa 2014.).